

Kvartalsrapport

4. kvartal 2012

tide

Tide konsernet

Tide ASA er notert på Oslo Børs (Ticker «TIDE»). Selskapet er et av landets største operatørselskaper for busstransport. Omsetningen for 2012 ble omkring NOK 2 milliarder kroner. Kjernevirksomheten til Tide er busstransport for offentlige og private kunder. Hoveddelen av dette gjelder rutebilkjøring, men selskapet tilbyr også tur- og annen kommersielle kjøring.

Busstriften er organisert i ett buss-selskap for den norske virksomheten – Tide Buss AS, og ett selskap for den danske virksomheten – Tide Bus Danmark A/S. Begge disse datterselskapene har igjen organisert sine verksteder gjennom heleide datterselskaper, henholdsvis Tide Verksted AS og Tide Verksted Danmark ApS. Utover buss- og verkstedsvirksomheten har konsernet enkelte eiendommer som er eiet gjennom egne eiendomsselskaper.

Segmentrapporteringen reflekterer den geografiske inndelingen av virksomheten.

Forbedret resultat, men fortsatt underskudd.

Tide konsernet har bak seg et svært krevende år. Alle opprinnelige kontraktporteføljer er konkurranseutsatte, og 2012 var første hele driftsår for tre av de vesentligste kontraktene. Anbudsmodellene som Tide benytter, gir tilfredsstillende avkastning i sum over kontraktens levetid, men normalt vil kontraktene ha lav lønnsomhet i oppstartsfasen. Dette har sammenheng med oppstarts- og innkjøringskostnader, opplæring av ansatte, samt høyere finanskostnader de første årene. Dette er med på å prege resultatet i 2012.

Deler av ruteproduksjonen i de nye kontraktene har vært krevende å gjennomføre innenfor de rutetider og ruteplaner oppdragsgiver definerte i den første fasen. Tide har jobbet aktivt sammen med sine oppdragsgivere og har oppnådd gode forbedringer med hensyn på gjennomførbare ruteplaner og realistiske kjøretider. Deler av produksjonen tilfredsstiller imidlertid fortsatt ikke selskapets krav til effektivitet. Høy effektivitet er et viktig bidrag for å skape en god økonomisk utvikling for selskapet. Gjennomførbare ruteplaner og realistiske kjøretider er også viktig i arbeidet med å skape gode arbeidsforhold for sjåførene og gode reiseopplevelser for passasjerer.

Selskapet har gjennom året hatt en forbedring på kvaliteten i produksjonen, noe som har resultert i en betydelig nedgang i gebyrer og økning i bonuser fra oppdragsgiverne.

Det er viktig å merke seg at kontraktene Tide opererer i Hordaland i 2012 ikke er sammenlignbare med de kvalitetskontrakter selskapet hadde med Fylkeskommunen før anbudsutsettingen. De nye kontraktene har medført endringer i inntjening som følge av konkurranseutsetting, endret geografisk sammensetning, endret rutestruktur og krav om nytt materiell. Kontrakten i Bergen Vest falt bort i juli 2012. I tillegg startet Tide kjøring av ny kontrakt i Trondheim 22. august 2011. Dette gjør at produksjonen og perioderegnskapene i 2012, ikke vil være fullt ut sammenlignbar med 2011 og tidligere år.

Hovedpunkter

- I fjerde kvartal 2012 oppnådde Tide et resultat før skatt på NOK -28,0 millioner mot NOK -31,0 millioner i samme periode i 2011. Korrigert for engangseffekten av avviklingen av de ytelsesbaserte pensjonsordningene viser kvartalet en resultatforbedring på NOK 22,2 millioner. Det er flere forhold som har medvirket til den kvartalsvise resultatforbedringen. Spesielt personalkostnadene er redusert sammenlignet med tilsvarende kvartal året før hovedsakelig som følge av en nedgang i antall overtidstimer, sykefravær og opplærings- og rekrutteringskostnader.
- Tide konsernet oppnådde et resultat før skatt på NOK -55,3 millioner for hele 2012. Tilsvarende tall for 2011 var NOK 73,2 millioner. Hovedårsaken til resultatnedgangen relaterer seg i stor grad til at 2012 er det første hele driftsåret etter at selskapet gikk fra forvaltningskontrakter til anbudskontrakter for rutebuskjøring. I tillegg er resultatnedgangen også forklart med gevinster ved salg av eiendom i 2011 på NOK 67,1 millioner, samt en engangskostnad ved avvikling av ytelsespensjoner i 2012 på NOK 19,2 mill. Korrigert for disse engangshendelsene fremstår resultatet før skatt som NOK 42,2 millioner svakere enn 2011, hvorav økte drivstoffkostnader utgjør NOK 34,7 millioner.
- Konsernet oppnådde en EBITDA på NOK 153,2 millioner i 2012 mot NOK 270,0 i 2011 millioner. Justert for salgsgvinster ble EBITDA NOK 144,5 millioner mot NOK 202,9 millioner.
- Omsetningen for året var NOK 1.923 millioner. Omsetningen for fjerde kvartal var på NOK 473 millioner sammenlignet med NOK 509 millioner for samme periode i 2011 og NOK 442 millioner for foregående kvartal.
- Nedbetaling av rentebærende gjeld i løpet av året utgjorde NOK 123 millioner.
- Likviditetsbeholdningen var NOK 58,8 millioner ved utgangen av 2012. I tillegg hadde Tide 150 millioner i ubenyttede trekkrettigheter pr. 31. desember 2012.
- Egenkapitalandelen ved utgangen av året 2012 utgjorde 24,7 % sammenlignet med 25,7 % ved utgangen av 2011.
- Konsernet er i løpet av kvartalet blitt sertifisert i henhold til ISOs miljøstandard 14001 for virksomheten i både Norge og Danmark.
- Selskapet gikk over til innskuddsbaserte pensjonsordninger fra 1. desember 2012. I forbindelse med avvikling av de ytelsesbaserte pensjonsordningene påløp det en engangskostnad med NOK 19,2 millioner, som ikke har hatt noen likviditetsmessig effekt.
- Etter utløpet av kvartalet har selskapet videreført rutekjøring på Austevoll etter at dette anbudet ble gjenvunnet i fjor.
- Tide Buss AS har fått melding om tildeling av kontrakt på rutekjøring på Nordmøre i kommunene Kristiansund, Aure, Smøla og Averøy med oppstart i januar 2014. Anbudet har en årlig kontraktsverdi på NOK 68 millioner. Tide Bus Danmark A/S er tildelt kontrakt på rutekjøring i Fredricia kommune på Jylland med oppstart i juli 2013. Dette anbudet har en årlig kontraktsverdi på DKK 23 millioner.
- Arbeidet med å selge brukte busser pågår med uforminsket styrke. I løpet av 2012 ble det solgt 108 busser.

Hovedtall

NOK millioner	4. kv 2012	3.kv 2012	2.kv 2012	1.kv 2012	4. kv 2011
Driftsinntekter	473	442	505	502	509
Driftskostnader	-457	-396	-459	-467	-418
Salgsgevinster	3	1	3	2	-7
EBITDA	19	47	49	38	26
EBIT	-20	5	4	-9	-20
Resultat før skatt	-28	-3	-6	-19	-31
Resultat etter skatt	-20	-2	-4	-13	-23
Resultat per aksje (NOK)	(0,9)	(0,1)	(0,2)	(0,6)	(1,0)
Utvannet resultat per aksje	(0,9)	(0,1)	(0,2)	(0,6)	(1,0)

Definisjoner

EBITDA = Driftsresultat + Avskrivninger + Nedskrivninger

EBIT = Driftsresultat før renter og skatt

Resultatregnskap konsern

(tall for tilsvarende periode 2011 i parentes)

4. kvartal 2012

Driftsinntektene i fjerde kvartal var NOK 472,6 millioner (NOK 509,4 millioner). Endringen skyldes bl.a. i stor grad at vi i fjerde kvartal 2011 startet anbudskontraktene opp i Bergen Nord og Bergen Sentrum.

Driftskostnadene i fjerde kvartal 2012 var NOK 456,6 millioner (NOK 476,7 millioner). Inkludert i driftskostnadene for kvartalet er det en engangseffekt ved endrede pensjonsordninger i konsernet på til sammen NOK 19,2 millioner. Utover dette skyldes reduksjon i driftskostnadene økt effektivitet i driften og noe lavere produksjon.

Av- og nedskrivninger for kvartalet ble NOK 38,9 millioner (NOK 46,0 millioner).

Netto finanskostnader var NOK 7,8 millioner i fjerde kvartal 2012 (NOK 10,9 millioner). Reduksjonen skyldes primært lavere rentekostnader som følge av lavere belåning.

I fjerde kvartal leverte konsernet et resultat før skatt på NOK -28,0 millioner (NOK -31,0 millioner). Driftsresultatet (EBIT) ble NOK -20,2 millioner for kvartalet (NOK -20,0 millioner). Justert for engangskostnaden knyttet til pensjon på NOK 19,2 millioner i fjerde kvartal i 2012, representerte forbedringen i driftsresultat NOK 19,0 millioner.

Året 2012

Driftsinntektene for året 2012 var NOK 1.922,6 millioner (NOK 1.988,6 millioner).

Driftskostnadene utgjorde NOK 1.778,1 millioner (NOK 1.785,7 millioner). Det er en reduksjon på NOK 7,6 millioner. Av de totale driftskostnader i året for konsernet utgjør personalkostnader den største posten, tilsvarende 57 % av totale driftskostnader.

En annen faktor som har påvirket kostnadsutviklingen i året, var økt drivstoffkostnad; totalt økte drivstoffkostnadene med NOK 35 millioner sammenlignet med året før.

Kostnader relatert til reparasjon og vedlikehold økte noe i løpet av året sammenlignet med året før.

Av- og nedskrivninger for 2012 var NOK 173,5 millioner (NOK 170,1 millioner).

Netto finanskostnader var NOK 34,9 millioner i 2012 (NOK 26,8 millioner).

Tide konsernet leverte et resultat før skatt for 2012 på NOK -55,3 millioner (NOK 73,2 millioner). Driftsresultat (EBIT) ble NOK -20,4 millioner (NOK 99,9 millioner).

Balanse, investeringer og likviditet

Totalbalansen for Tide konsernet var ved utgangen av 2012 på NOK 1.531,7 millioner. Til sammenligning hadde konsernet en totalbalanse på 1.749,5 millioner ved utgangen av 2011.

Egenkapitalen utgjorde NOK 378,3 millioner ved utgangen av 2012. Dette tilsvarer en egenkapitalandel på 24,7 % for konsernet.

I 2012 har det blitt foretatt investeringer i nytt bussmateriell på totalt NOK 66,7 millioner. Det er tatt opp NOK 30,1 millioner i nye lån i løpet av året, mens avdrag på langsiktig rentebærende gjeld utgjorde NOK 123,1 millioner. Innbetaling ved salg av anleggsmidler utgjorde NOK 10,9 millioner i 2012.

Likviditetsbeholdningen var NOK 58,8 millioner ved utgangen av 2012 mot NOK 35,9 millioner ved utgangen av 2011. I tillegg hadde Tide NOK 150 millioner i ubenyttede trekkrettigheter pr 31. desember 2012.

Segmenter

Tide Buss Norge

Tide Buss AS sin kjernevirksomhet er rutekjøring i Hordaland, Rogaland og Trondheim. Selskapet driver også ekspress-busskjøring, samt flybussene i Bergen og i Haugesund. Gjennom merkevaren Tide Reiser ivaretar Tide Buss salg og markedsføring av tur- og reisevirksomhet. I dette segmentet inngår utleie av busser, samt salg av opplevelsesreiser i Norge og Europa. Tide Buss AS deltar aktivt i konkurranser om nye kontrakter i Norge. Selskapet opererer ved utgangen av fjerde kvartal 857 busser og har 1.762 ansatt.

Tide Buss Norge hadde totale driftsinntekter på NOK 367,4 millioner i fjerde kvartal (NOK 406,6 millioner). Reduksjonen skyldes hovedsakelig bortfall av kvalitetsavtaler. Tur- og ekspresskjøring utgjorde NOK 258 millioner av omsetningen i 2012.

Driftsresultatet var NOK -21,4 millioner i fjerde kvartal (NOK -18,7 millioner). Korrigeret for engangskostnad på pensjoner er resultatforbedringen NOK 16,5 millioner.

2012 har vært et krevende år for Tide Buss AS som følge av de kontraktene selskapet startet opp på slutten av fjoråret. Oppstarten innebar en omfattende ruteomlegging i forhold til tidligere kontrakter med vesentlig endringer både i Bergen Nord, Bergen Sentrum og Bergen Vest.

Tide Buss Danmark

Tide Bus Danmark A/S kjører rutebuss for trafikselskapene FynBus på Fyn og Sydtrafik i Sydjylland. I tillegg suppleres det med en mindre andel bestillingskjøring. Tide Bus Danmark A/S deltar aktivt i konkurranser om nye kontrakter i Danmark. Selskapet har totalt 682 ansatte og opererer 320 busser ved utgangen av fjerde kvartal.

Tide Buss Danmark hadde totale driftsinntekter på NOK 102,6 millioner i fjerde kvartal (NOK 97,4 millioner). Økningen skyldes økning i kontraktporteføljen.

Driftsresultatet var NOK 3,3 millioner i fjerde kvartal (NOK 8,2 millioner). 2011 resultatet inkluderte en tilbakeføring av tidligere nedskrivninger. Justert for denne viser resultatutviklingen i Danmark en positiv utvikling på NOK 5,0 mill i fjerde kvartal.

HMS og kvalitetsarbeid

Organisering av arbeidet

Gjennom teamorganisering legger Tide til rette for at alle medarbeidere skal bli sett og involvert. Selskapets medarbeidere skal kjenne selskapets mål og være bevisst sine bidrag til måloppnåelse. Gjennom halvårslige trivselsundersøkelser følges utvikling på sentrale områder i forhold til organisering og arbeidsmiljø.

Tilgang på arbeidskraft

Rekruttering av bussjåfører har vært krevende de siste årene, men i 2012 var tilgangen på arbeidskraft betydelig bedre. Spesielt ser selskapet økt tilgang på yngre sjåfører fra Europa. I Danmark er sjåføertilgangen god, med bakgrunn i arbeidsledighet knyttet til den økonomiske situasjonen i landet.

Sykefravær

Fokus på nærvær, informasjonsarbeid og styrket kompetanse til ledere gjennom interne kurs har bidratt til positiv utvikling av sykefraværet. Som i foregående kvartal, viser 4.kvartal positiv utvikling og økende nærvær både i Norge og i Danmark. Sykefraværet for 2012 endte på 9,6 % i Norge. Dette er en reduksjon på 1,3 prosentpoeng, eller 12 % sammenlignet med utgangen av 2011. I Danmark er sykefraværet ved utgangen av 2012 på 4,7 % sammenlignet med 6,2 % på samme tidspunkt i 2011. Dette utgjør en nedgang på 1,5 prosentpoeng, eller 24 %.

Skade på personell og materiell

H-verdi defineres som antall arbeidsulykker med fravær pr 1.000.000 arbeidede timer. Tide Buss hadde en gjennomsnittlig H-verdi pr fjerde kvartal på 1,5 mot 3,8 på samme periode i 2011. I fjerde kvartal har det ikke forekommet arbeidsulykker med personskaade på egne medarbeidere. Det legges stor vekt på oppfølging av ansatte som blir involvert i alvorlige hendelser, blant annet gjennom en egen beredskapsordning med døgnkontinuerlig vakt som sikrer ivaretagelse av personell, materiell og omdømme når ulykker eller uønskede hendelser inntreffer.

Kvalitet- og miljøstyring

Selskapets kvalitetssystem er sertifisert i henhold til NS-ISO 9001. Sertifiseringsorgan er Bureau Veritas. Det gjennomføres årlige interne og eksterne revisjoner av kvalitetssystemet. Alle ansatte kan melde avvik og forbedringsforslag i kvalitetssystemet. Behandling og oppfølging skjer i samme system. I desember ble Tides virksomhet i Norge og Danmark sertifisert i henhold til ISOs miljøstandard 14001.

Tides miljøprofil

Kollektivtrafikkelskapene har en viktig samfunnsoppgave, ikke minst ved å bidra til redusert bruk av personbiler. For at Tide skal kunne utføre sin virksomhet, må selskapet forbruke drivstoff. Dette medfører at selskapet forurensrer det ytre miljø gjennom utslipp av klimagasser fra bussene. De vesentligste klimagassutslippene er karbondioksid, svoveldioksid og nitrogenoksider. Det arbeides målrettet med å redusere utslippene. På de områder hvor det er mulig å påvirke valg av kjøretøy, er konsernet bevisst på å investere i materiell som har høy miljøstandard og lave utslipp til naturen.

Mer enn 75% av vognparken til Tide Buss tilfredsstiller Euro5, EEV eller bedre utslippsnorm. Tide Buss er ledende på gassbuss drift i Norge og i 2012 driftet vi den største bussparken av gassbusser i Norge. I Danmark - Kolding er selskapet i gang med drift av Hybridbusser. Dette er en teknologi som har noen parallell trekk med drift av elektriske Trolleybusser, hvor selskapet har mer enn 50 års erfaring med å drifte fra Bergen. Sammen med forbedret logistikk bidrar dette til å minske skadelige klimagasser som CO₂ og NO_x. I tillegg fokuseres det på miljøvennlig kjørestil gjennom kursing av sjåfører og piggfrie vinterdekk som reduserer svevestøv.

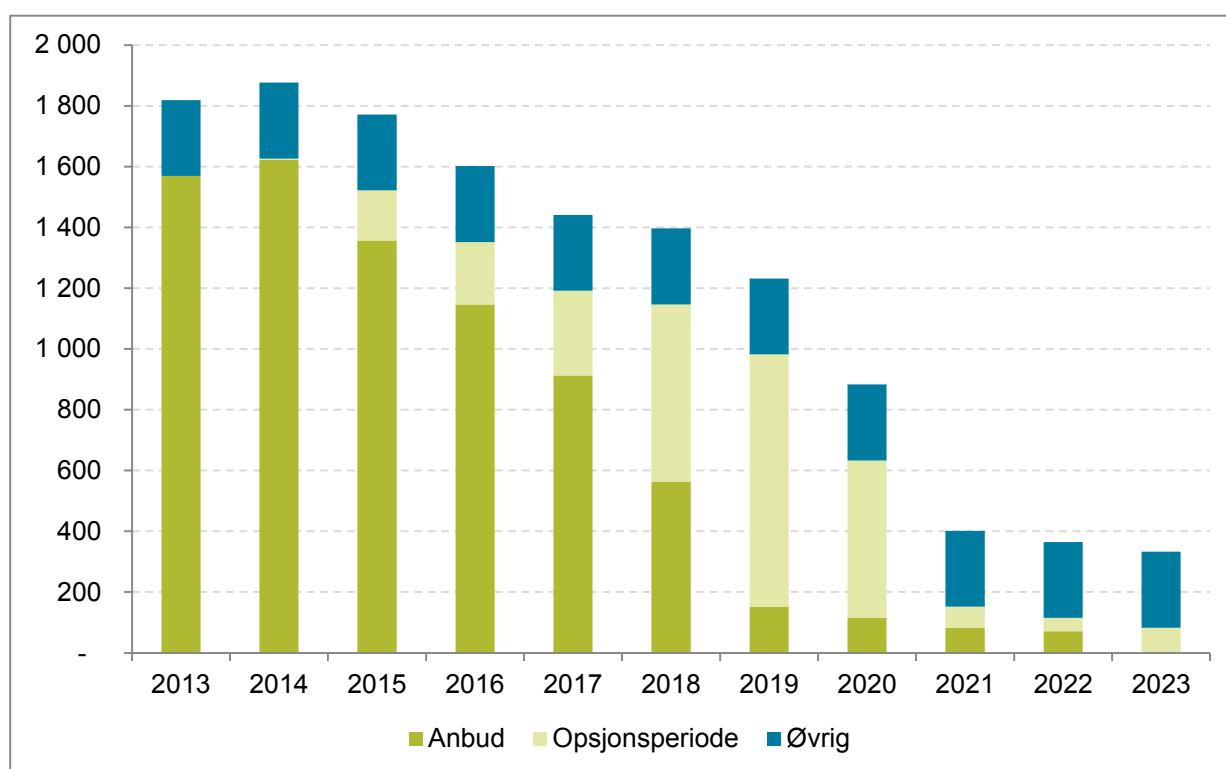
Standarddieselen som benyttes på øvrige busser inneholder 7 % biodiesel. Selskapet har i tillegg erfaring fra Danmark med utvidet bruk av biodiesel, og det benyttes utelukkende biodiesel som er produsert i Europa under etisk forsvarlige forhold.

Miljøtiltak er et viktig tildelingskriterium i de anbudskonkurransene Tide deltar, og Tide har som ambisjon å tilby det siste innen miljøvennlig motorteknologi. I forbindelse med oppstart i nye anbudsområder er det gjort store investeringer i nye busser som tilfredsstiller EURO 5 normen, EEV eller bedre. Sammen med

forbedret logistikk bidrar dette til å minske skadelige klimagasser som CO2 og NOx. I tillegg fokuseres det på miljøvennlig kjørestil gjennom kursing av sjåførere og piggfrie vinterdekk som reduserer svevestøv.

En miljøvennlig produksjonskjede er et av kriteriene når det skal velges bussleverandør, og selskapet har samarbeidspartnere som garanterer miljøvennlig destruksjon av gamle busser. Ved hjelp av måleutstyr i bussene fremmer Tide også klimaet gjennom drivstoffreduserende tiltak, og selskapet benytter i stor grad el-biler istedenfor busser ved posisjoneringskjøring for sjåførene. En del av Tides eldste busser har fått ettermontert katalysator for å sikre tilfredsstillende utslippsnivå på hele flåten. I tillegg er det innført egne miljøprosedyrer for ansatte for å fremme energiøkonomisering, og tiltakene er blant annet kildesortering og videokonferanser. Tide Buss fremmer også klimaet gjennom drivstoffreduserende tiltak ved hjelp av forbedrede måleutstyr i bussene og egne miljøprosedyrer for sine ansatte for å fremme energiøkonomisering. Støy og utslipp av stoffer som kan medføre miljøskader, har i første halvår 2012 vært innenfor de krav myndighetene stiller.

Kontraksreserve

Med de kontrakter Tide har vunnet gjennom anbud, har selskapet nå en ordresreserve (sikre kontrakter) på NOK 7,6 milliarder. Hertil kommer oppdragsgivernes opsjoner på forlengelse av kontraktene med NOK 2,8 milliarder kroner. Dette gir et godt fundament for å gjennomføre selskapets vekststrategi i årene som kommer.

I tillegg til sikre kontraktsinntekter fra rutekjøringen forventer Tide årlige inntekter fra øvrig transportvirksomhet på ca. NOK 250 millioner.

Framtidsutsikter

Demografiske framskrivninger indikerer betydelig økt befolkning i storbyregionene. Utbygging av veikapasitet henger etter befolkningsutviklingen. Knapphet på areal, omfattende planprosesser og store investeringer sannsynliggjør at denne utviklingen vil fortsette. Dette betyr at en større andel av reisebehovet i fremtiden må dekkes av kollektivtrafikk. Busstransport har i denne sammenhengen et fortrinn ved at kapasitet enkelt kan tilpasses endret behov. Basert på dette, forventes et langsiktig voksende totalmarked. Økt miljøbevissthet og fokus på bærekraftige løsninger underbygger økt satsning på kollektiv løsninger.

Tide har som visjon å være et ledende kollektiv- og reiselivsselskap i Norden og gi gode reiseopplevelser hver dag. Tides virksomhet er i all hovedsak blitt konkurranseutsatt, og selskapet har i stor grad gjenvunnet kontrakter, befestet sin posisjon, samt vunnet fotfeste i nye markeder i Norge og Danmark.

Markedssituasjonen i de markeder Tide opererer i er preget av press på marginene som følge av harde anbudskonkurranser og høye drivstoffpriser. Dette innebærer at Tide kontinuerlig vurderer sine arbeidsprosesser og kostnadsbruk med sikte på mer effektiv drift.

Oljeprisutviklingen og dollarkurs mot NOK og DKK vil ha påvirkning på selskapets økonomiske utvikling. Fortsatt høy oljepris kombinert med usikkerhet omkring dollarkursen kan ha betydning for lønnsomheten i det korte bildet, men de fleste kontrakter har prisreguleringsmekanismer som vil dekke økte kostnader på sikt.

Tides virksomhet i Norge er preget av at mange kontrakter er i en tidlig fase, hvilket påvirker lønnsomheten negativt på kort sikt.

Styret forventer at også 2013 blir et krevende år rent finansielt. Gjennom målrettede tiltak arbeides det med å rette opp fjorårets underskudd, og styret forventer at konsernet skal være i resultatmessig balanse i løpet av 2013. Dette vil medføre en noe bedret likviditet gjennom året.

Styrets ambisjoner om å styrke konsernets konkurransemessige posisjon gjennom organisk – og strukturell vekst ligger fast.

Bergen, 14. februar 2013

Styret i Tide ASA

Steinar Madsen
Styrets leder

Roald Georg Bergsaker
Nestleder

Dagfinn Haga
Styremedlem

Harald Grimelund
Styremedlem

Kristin Reitan Husebø
Styremedlem

Knut Ravnå
Styremedlem

Christine Rødsæther
Styremedlem

Frode Sælen
Styremedlem

Lisbet K.Nærø
Konsernsjef

Finansielle nøkkeltall

Nøkkeltall	Tide konsern			
	4. kv 2012	4. kv 2011	31.12.2012	31.12.2011
EBITDA-margin	4,0 %	5,1 %	8,0 %	13,6 %
EBIT margin	-4,3 %	-3,9 %	-1,1 %	5,0 %
Likviditetsgrad	0,6	0,7	0,6	0,7
Egenkapitalprosent	24,7 %	25,7 %	24,7 %	25,7 %
Egenkapitalrentabilitet	-4,9 %	-5,2 %	-9,7 %	15,2 %
Totalkapitalrentabilitet	-1,2 %	-3,0 %	-1,1 %	6,7 %
Resultat per aksje	(0,9)	(1,0)	(1,8)	2,9
Utvannet resultat per aksje	(0,9)	(1,0)	(1,8)	2,9
Antall utstedte aksjer ved periodeslutt	22 559 556	22 559 556	22 559 556	22 559 556
Gjennomsnittlig antall utstedte aksjer i periode	22 559 556	22 559 556	22 559 556	22 559 556
Beholdning egne aksjer ved periodeslutt	0	0	0	0
Netto rentebærende gjeld	707 238	833 721	707 238	833 721
Utbytte pr. aksje	0	2	0	2

Definisjoner

EBITDA-margin = (Driftsresultat + Avskrivninger + Nedskrivninger) / Driftsinntekter

EBIT-margin = Driftsresultat før renter og skatt / Driftsinntekter

Likviditetsgrad = Omløpsmidler / Kortsiktig gjeld

Egenkapitalprosent = Egenkapital / Totalkapital

Egenkapitalrentabilitet = Resultat etter skatt / gjennomsnittlig egenkapital

Totalkapitalrentabilitet = Driftsresultat før renter og skatt / gjennomsnittlig totalkapital

20 største aksjonærer per 31.12.12

Aksjonær	Antall	Andel
DET STAVANGERSKE DAMPSKIBSSEL.AS	11 000 572	48,76 %
FOLKE HERMANSEN AS	6 250 000	27,70 %
SPAREBANKEN VEST	2 175 600	9,64 %
YTF AVD. 80	539 820	2,39 %
HAGLAND INVEST AS	147 700	0,65 %
MIDDELBOE AS	70 858	0,31 %
LIVSFORSIKRING.NORDEA LIV NORGE AS	58 600	0,26 %
VOSS KOMMUNE	37 000	0,16 %
MAR-THECO AS	31 567	0,14 %
KINOBYGG A/S	25 110	0,11 %
JOHANNES UTNE	22 100	0,10 %
ARNLAUG FLESLAND STANDAL	22 090	0,10 %
INGER FLESLAND STRASS	21 950	0,10 %
THORVALD O. UTNE	20 160	0,09 %
HÅVARD MAGNUS LILAND	15 340	0,07 %
FORENEDE FORVALTNING AS	13 104	0,06 %
BENTE DAHLE	12 341	0,05 %
JAN INGOLF ELIASSEN	11 471	0,05 %
AMBLE INVESTMENT AS	10 810	0,05 %
INGOLF ARNE MARIFJÆREN	10 373	0,05 %
SUM 20 STØRSTE	20 496 566	90,86 %
ANDRE	2 062 990	9,14 %
SUM ALLE	22 559 556	100,00 %

Regnskap

Regnskapsprinsipper

Regnskapet for 2012 med sammenligningstall, er utarbeidet etter samme regnskapsprinsipper (IFRS) som i siste årsregnskap og IAS 34 Interim Financial Reporting. Perioderegnskapet omfatter ikke all informasjon som kreves i et fullstendig årsregnskap og bør leses i sammenheng med avlagt årsregnskap for 2011.

Resultatregnskap

Resultatregnskap	Tide konsern				
	Tall i 1 000 kr.	4. kv 2012	4. kv 2011	31.12.2012	31.12.2011
Driftsinntekter		472 629	509 364	1 922 602	1 988 562
Netto salgsgevinster		2 631	-6 725	8 622	67 133
Driftskostnader		-456 550	-476 712	-1 778 060	-1 785 683
Avskrivning på varige driftsmidler		-38 916	-45 812	-173 542	-168 075
Avskrivning på immaterielle eiendeler		0	-153	0	-2 007
Nedskrivning eiendeler		0	0	0	0
Driftsresultat		-20 205	-20 039	-20 377	99 930
Inntekt fra tilknyttet selskaper		0	0	0	0
Finansinntekter		341	-630	2 367	4 600
Finanskostnader		-8 121	-10 353	-37 310	-31 354
Periodens resultat før skatt		-27 985	-31 021	-55 321	73 176
Skattekostnad		7 919	8 110	15 345	-6 655
Periodens resultat etter skatt		-20 066	-22 911	-39 976	66 521
Andre egenkapitalbevegelser (Gevinst/tap ført direkte mot egenkapital)					
Verdiregulering aksjer		0	0	0	0
Verdiregulering kontantstrømsikring		478	202	-1 939	-6 009
Skatt verdiregulering kontantstrømsikring		-134	-57	543	1 683
Omregningsdifferanser *		1 129	152	1 739	223
Andre egenkapitalbevegelser		1 474	297	343	-4 103
Totalresultat		-18 593	-22 613	-39 633	62 418
Periodens resultat henføres til:					
Aksjonærer		-20 066	-22 911	-39 976	66 521
Minoritetsinteresser		0	0	0	0
Sum		-20 066	-22 911	-39 976	66 521
Totalresultat henføres til:					
Aksjonærer		-18 593	-22 613	-39 633	62 418
Minoritetsinteresser		0	0	0	0
Sum		-18 593	-22 613	-39 633	62 418

*Omregningsdifferanser oppstår for utenlandsk virksomhet med funksjonell valuta forskjellig fra presentasjonsvaluta. Resultatregnskap og balanse blir regnet om til presentasjonsvaluta for konsernet.

Balanse

Balanse	Tide konsern	
	31.12.2012	31.12.2011
Tall i 1 000 kr.		
Varige driftsmidler	1 238 421	1 379 949
Andre immaterielle eiendeler	0	0
Finansielle anleggsmidler	13 072	13 102
Sum anleggsmidler	1 251 493	1 393 051
Varige driftsmidler holdt for salg	17 576	0
Varer	17 336	17 983
Fordringer	186 469	292 482
Kontanter og bankinnskudd	58 781	35 929
Sum omløpsmidler	280 161	346 394
Sum eiendeler	1 531 655	1 739 445
Innskutt egenkapital	315 721	315 721
Opptjent egenkapital	62 603	130 542
Minoritetsinteresser	0	0
Sum egenkapital	378 324	446 263
Avsetning for forpliktelser	52 482	56 521
Annen langsiktig gjeld	628 346	740 290
Kortsiktig gjeld	472 502	496 371
Sum gjeld	1 153 331	1 293 182
Sum egenkapital og gjeld	1 531 655	1 739 445

Avstemming av konsernets egenkapital

Avstemming av konsernets egenkapital	Tide konsern	
	31.12.2012	31.12.2011
Tall i 1 000 kr.		
Inngående egenkapital	446 263	427 673
Utbetalt utbytte	-22 560	-45 119
Andre endringer og feil fra tidligere år	-5 747	1 291
Egenkapital fra virksomhet under avhendelse	0	0
Totalresultat etter skatt	-39 633	62 418
Utgående egenkapital for videreført virksomhet	378 324	446 263

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstilling	Tide konsern	
	31.12.2012	31.12.2011
Tall i 1 000 kr.		
Netto kontantstrøm fra driften	229 605	82 724
Innbetaling ved salg av anleggsmidler	10 890	106 384
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-66 702	-571 978
Andre investeringsaktiviteter	2 996	4 091
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-52 816	-461 503
Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld	30 164	483 417
Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	-123 061	-128 338
Utbetaling av utbytte	-22 560	-45 119
Netto finanskostnader	-38 479	-36 326
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-153 936	273 634
Netto endring likvider gjennom året	22 852	-105 145
Kontanter og bankinnskudd ved periodens begynnelse	35 929	141 074
Kontanter og bankinnskudd ved periodens slutt	58 781	35 929

Resultat virksomhetsområdene

Tide Buss Norge

Tall i 1 000 kr.	Tide Buss Norge			
	4. kv 2012	4. kv 2011	31.12.2012	31.12.2011
Totale segmentinntekter	367 363	406 639	1 520 805	1 575 220
Inntekter mellom segmenter	0	0	0	0
Segmentinntekter	367 363	406 639	1 520 805	1 575 220
Netto salgsgevinst	2 615	-314	8 606	12 394
Segmentkostnader	391 394	425 044	1 549 225	1 544 506
Segmentresultat	-21 416	-18 718	-19 814	43 109
Eiendeler	1 288 973	1 504 769	1 288 973	1 504 769
Gjeld	1 081 829	1 257 048	1 081 829	1 257 048

Tide Buss Danmark

Tall i 1 000 kr.	Tide Buss Danmark			
	4. kv 2012	4. kv 2011	31.12.2012	31.12.2011
Totale segmentinntekter	102 591	97 362	387 205	388 704
Inntekter mellom segmenter	0	0	0	0
Segmentinntekter	102 591	97 362	387 205	388 704
Netto salgsgevinst	51	87	51	1 752
Segmentkostnader	99 315	89 236	385 744	381 716
Segmentresultat	3 327	8 213	1 512	8 740
Eiendeler	262 578	255 484	262 578	255 484
Gjeld	256 818	246 167	256 818	246 167

Andre avdelinger og elimineringer

Tall i 1 000 kr.	Andre avdelinger og elimineringer			
	4. kv 2012	4. kv 2011	31.12.2012	31.12.2011
Totale segmentinntekter	2 676	5 363	14 593	24 638
Inntekter mellom segmenter	0	0	0	0
Segmentinntekter	2 676	5 363	14 593	24 638
Netto salgsgevinst	-35	-6 499	-35	52 987
Segmentkostnader	4 755	8 398	16 633	29 543
Segmentresultat	-2 115	-9 533	-2 076	48 081
Eiendeler	-19 896	-20 808	-19 896	-20 808
Gjeld	-185 316	-210 034	-185 316	-210 034

Om Tides segmenter

Om Tide Buss Norge:

Rutebuss i Norge:

Tide Buss AS kjører rutebuss på oppdrag for fylkeskommunene Hordaland, Nord-Rogaland og Sør-Trøndelag. Rutebussdriften kjøres som følge av de kontrakter Tide har vunnet de senere årene. Disse kontraktene har normalt sett en varighet på 6-8 år, samt 1-3 opsjonsår. I 2011 gikk selskapet inn i hele 5 nye kontrakter. Disse utgjør en betydelig andel av ruteproduksjonen til selskapet.

Tide Buss AS opererer 8 større kontrakter. En har varighet til 2015, mens de resterende har varighet til 2017 – 2019. I tillegg kommer opsjonsårene. Selskaper opererer i dag vel 750 driftsbusser i rute i Norge. Tide tapte anbudet om rutepakke Vest i Hordaland i 2011 til Nettbuss, som hadde oppstart av den nye kontrakten 25. juni i 2012. Til tross for dette er selskapet fornøyd med å ha gjenvunnet de fleste kontraktene i Stor-Bergen de senere årene. I tillegg har selskapet gjenvunnet Nord-Rogaland og Austevoll, vunnet kontrakt i Sør-Trøndelag, og på den måten sikret seg en betydelig ordresreserve for fremtiden. Tide Buss AS jobber kontinuerlig for å videreutvikle selskapet i den hensikt å vinne nye kontrakter. Selskapet deltar i utlyste konkurranser i Norge ut fra strategiske vurderinger. Anbudskonkurranser har ulik utforming og ulike evalueringskriterier, og disse må tilpasses den enkelte konkurranse. Generelt sett har selskapet fokus på å være ledende på kvalitets- og miljøparametre i konkurranser der dette vektlegges, samt konkurransedyktig på pris.

Ekspress- og flybuss:

Tide Buss AS drifter alene, eller sammen med andre, 5 ekspress- og flybussruter. Dette er flybussen i Haugesund, flybussen i Bergen, Kystbussen (Bergen-Stavanger), Haukeliekspressen (Bergen/Haugesund- Kristiansand) og Fjordekspressen (Bergen-Trondheim). Tide Buss har omtrent 25 driftsbusser knyttet til ekspress- og flybusskjøring.

Tur-kjøring:

Under merkevaren "Tide Reiser" selger Tide Buss AS blant annet turbusstjenester på kommersielt grunnlag til privatpersoner, bedrifter, lag, foreninger og det offentlige. Selskapet disponerer omtrent 75 busser til denne aktiviteten, både egne busser og fast innleide underleverandører. Tide Reiser selger tur-aktiviteter i hele landet, men i hovedsak foregår aktiviteten i Hordaland, Rogaland og Hedmark.

Reiseliv:

Tide Reiser har også ansvaret for selskapets salg av turer og opplevelser til spennende reisemål i inn- og utland. Turer selges både som katalogturer og som tilpassede turer til lag og foreninger. Tide Reiser produserer flere kataloger hvert år, som distribueres til privatpersoner, lag og foreninger. Se www.tidereiser.no for mer informasjon.

Annen transport:

Tide Buss AS har nærmere 40 mindre busser knyttet til transport av eldre, syke, samt fysisk- og psykisk utviklingshemmede. Dette er i all hovedsak kjøring på kontrakt med det offentlige og kan være kjøring som er enten fast eller anropsstyrt.

Vognpark:

Tide Buss Norge hadde ved utgangen av året 1 002 mot totalt 1 127 busser ved utgangen av 2011. Det er investert betydelig i nytt bussmaterieell de senere årene, med bakgrunn i de kontrakter som er vunnet. Konsernet har 145 brukte busser til salgs. Snittalderen på bussparken er omtrent 5 år.

Tide har vært et av de mest innovative busselskapene i Norge i forhold til å ta i bruk ny teknologi når det gjelder alternativ drivstoff. Dette bidrar til å begrense påvirkningen på det ytre miljø. Hele 191 av bussene bruker gass som drivstoff. 7 busser bruker elektrisitet som energi. Selskapet har også kjøpt 20 elbiler i løpet av 2011. Dette for å minimere tomkjøring med buss utenfor rute og dermed ha en positiv miljøpåvirkning. Fornyingen av bussparken bidrar sterkt til at Tide Buss sin påvirkning på det ytre miljø reduseres i forhold til antall kilometer kjørt. Når det gjelder bussleverandører, har Tide Buss en diversifisert portefølje med hele 5 bussmerker.

Om Tide Bus Danmark:

Rutebuss i Danmark:

Tide Bus Danmark A/S kjører primært rutebuss for trafikkelskapene FynBus på Fyn og Sydtrafik i Sydjylland. I tillegg suppleres det med en mindre andel svømmekjøring for Middelfart og Faaborg/Midtfyn Kommuner. Rutebussdriften er vunnet gjennom kontrakter, og disse har normalt en varighet på mellom 5-8 år, pluss 2 opsjonsår. 2011 har vært et år med fokus på økonomien og tilpasning av selskapet strukturmessig. Før dette var brakt på plass høsten 2011, ble det ikke avgitt tilbud på nye kontrakter, og det er heller ikke startet opp nye kontrakter i 2011. Kontrakten på kjøringen av Odense bybusser er dog i 2011 blitt forlenget med 2 år. Tide Bus Danmark A/S opererer nå 6 kontrakter av forskjellige størrelser – fra 2 busser til 156 busser. Ingen av kontraktene har utløp i 2012. To kontrakter med tilsammen 26 busser har utløp i 2013, med mulighet for 2 års forlengelse på en kontrakt med 15 busser. Tre kontrakter på til sammen 33 busser har utløp i 2014, med mulighet for 2 års forlengelse på to kontrakter med tilsammen 20 busser. Resten har tidligst utløp i 2015.

Som en del av den overordnede strategi for konsernet arbeider Tide Bus Danmark A/S med å videreutvikle selskapet med henblikk på å vinne nye kontrakter. Selskapet deltar i anbuds konkurranser ut fra strategiske vurderinger knyttet til offentlige anbud i Danmark. Tide Bus Danmark A/S vant anbud på kjøringen av Kolding bybusser – 26 driftsbusser, hvorav tre busser er hybridbusser. Kontrakten hadde oppstart 1.juli 2012.

Vognpark:

Selskapet opererte ved utgangen av 2012 320 driftsbusser i rute i Danmark, samme antall som ved utgangen av 2011. Det er investert betydelig i nye busser med bakgrunn i kontrakter som er startet opp i 2009 og 2010. Gjennomsnittsalder på bussparken er mellom 5 og 6 år. Tide startet kjøring med 3 hybridbusser i Kolding i januar 2013 som en del av Kolding kommunes miljøsatsing som "grønn" foregangskommune.